

1. SHEMOT 30:1 – THE ALTAR OF INCENSE

וַעֲשִׂיתָ מִזְבֵּחַ מִקְטֹרֶת עֲצֵי שִׁטִּים תַּעֲשֶׂה אֹתוֹ:

You shall make an altar for burning incense; make it of acacia wood.

2. RAMBAN – PROTECTING US FROM THE SHECHINA

מזבח הקטרת מן הכלים הפנימיים היה, ראוי שיזכירונו עם השולחן והמנורה שהוא מונח עמהם, וכן הזכירם במעשה בפרשת ויקהל (לו כה). אבל הטעם להזכירו כאן אחר המשכן וכל כליו והקרבתו, בעבור שאמר בתשלום הכל "ונקדש בכבודי" (לעיל כט מג), "ושכנתי בתוך בני ישראל" (שם מה), אמר כי עוד יתחייב להם שיעשו מזבח מקטר קטרת להקטיר לכבוד השם. וזהו רז שנמסר למשה רבינו שהקטרת עוצרת המגפה (שבת פט.), כי הקטרת במדת הדין (זוה"ק ויקרא יח), שנאמר ישימו קטורה באפך (דברים לג י), מן וחרה אפי (שם לא יז), והוא מה שאמר בקטרת זרה ועל פני כל העם אכבד (ויקרא י ג), שידעו כבודי כי לא ישא לפשעכם ויזהרו בכבודי. ולכך אמר כאן (בפסוק ו) ונתת אותו לפני הפרכת אשר על ארון העדות לפני הכפורת אשר על העדות אשר אועד לך שמה, כי מה צורך להאריך בכל אלה ולא אמר ונתת אותו לפני ארון העדות באהל מועד, כאשר אמר בפרשת פקודי (להלן מ ה), אבל הוא להורות על ענינו:

The Incense Altar sits immediately in front of the curtain that separates the Holy from the Holy of Holies. Behind the curtain unimaginable holiness lies. Should anyone enter, they would be incinerated by the holy fire. Yet, that is exactly what the High Priest is meant to do on Yom Kippur. Therefore, before entering the Holy of Holies, the Kohen must light the incense. When the incense burns it creates smoke. Once the smoke has become a thick cloud that fills both the Holy and the Holy of Holies, the Kohen Gadol can remove the parochet and enter the Holy of Holies. What does he see? Nothing!! The whole area is covered with the thick cloud of incense. It protects the Kohen from God's presence and He can therefore approach God and live. In this manner, Aharon used the incense to save Israel when a plague swept out from God killing the people. Aharon took a fire pan and "placed the incense on it and atoned for the people. He stood between the dead and the living, and the plague ceased" (Bemidbar 17:12,13). On one side of Aaron, the plague came from God killing the people, but on the other side, was the incense acting as a barrier, blocking God's presence from harming anyone else. Therefore, while every other item in the Mishkan was designed so that God "can dwell among the children of Israel" (Shemot 29:45), and are therefore, included in God's instructions to build the Mishkan, the Mizbeach HaKetoret was designed to allow Israel to approach God. As Ramban explains, God will rest in the Mishkan without the Altar of Incense. It is therefore, not part of the Mishkan's grand design. Therefore, even though it is in the inner sanctum and closer to the Holy of Holies than any other object, its instructions were only given once the items that were part of the Mishkan's main purpose was completed. (<http://parshablog.blogspot.com/2007/03/parshat-tetsaveh-mizbeach-haketoret.html>)

3. OR HACHAIM – THE INCENSE ALTAR IN THE TEMPLE OF SOLOMON

ומזבח הזהב מצינו שעשה שלמה אחר וגנו לשל משה כמפורש בדברי רבותינו ז"ל (מנחות צ"ט) שהשלחן והמנורה שעשה משה יש בו מחלוקת אם לא היו מסדרין ומדליקין (אלא) בו או גם בשאר שולחנות והמנורות

שעשה שלמה היו מסדרים ומדליקין לפעמים בזה ולפעמים בזה אבל מזבח הזהב דבר מוסכם שנגנז ולא שמשו אלא בשל שלמה, וצריך לדעת למה גנז של משה :

We find that Solomon (Kings I 7:48) hid the golden altar of Moses and constructed another one in its place, as explained in Menachot 99. Concerning the Menorah and the Table there is a dispute in the Talmud whether only the ones used in the Tabernacle were actually used in Solomon's Temple, or whether the additional Tables and Lampstand made for Solomon's Temple were also used in rotation for their respective functions. The Talmud agrees, however, that there was only a single golden altar in the Temple and that the original golden altar was hidden. It remains for us to understand why Moses' golden altar had to be hidden.

ונראה כי התורה רמזה הדבר במה שעקרה סדר מצות מזבח הזהב ממקום שהיה ראוי לצוות עליו, כי תמצא כי מתחילה התחיל בארון שהוא פנימי פנימיים ואחר כך הכפורת ואחר כך השולחן ואחר כך המנורה ואחריהם המשכן יריעיו קרשיו עמודיו אדניו ואחריו מזבח החיצון ואחריו חצר המשכן ואחריו השמן ובגדי שרת לאהרן וקרבתות החינוך והתמידין ואחר כל זה צוה מזבח הזהב, ויש בזה הרגשה גדולה בשינוי גדול כזה, ורמז בזה שדינו משונה מכל המשכן וכליו כי המשכן וכליו הראוי לבית עולמים ישמש לבית עולמים כגון השלחן והמנורה כמו שכתבנו למעלה שהיו משמשים בבית עולמים ומי שאינו ראוי לבית עולמים כגון משכן וכלים שלא שמשו במקדש, גם מזבח החיצון שלא היה בו הקפדה אלא בריבוע ובמקדש היו צריכין לעשותו גדול לצד הצורך אבל מזבח הזהב הגם שלא תשתנה עבודתו שהוא הקטורת חצי מנה בבוקר וחצי מנה בערב אף על פי כן לא ישמש בבית עולמים ועשה אחר וגנזו לחלוטין מה שלא עשה כן בשולחן ומנורה שעשה משה שהגם שעשה עשרה של משה עולה על כולן .....

We will observe that the Torah alluded to this by not reporting the construction of the golden altar at the place where we would have expected to read about it. The Torah commenced by describing the dimensions of the Holy Ark, a piece of furniture that stood in the innermost part of the Tabernacle. This is followed by the dimensions of the lid of said Ark. Subsequently the Torah describes the Table and the Menorah, followed by the directives to erect the beams, and the cloth covers forming the roof of the Tabernacle, as well as the supporting columns, the sockets and the priestly garments. This is followed by the directives to construct the copper altar, the one positioned in the courtyard of the Tabernacle, the details about the courtyard, and the anointing oil. Even the details of the inaugural offerings are all described before the Torah mentions the construction of the golden altar. Clearly, the fact that the Torah delayed mentioning the construction of the golden altar must have a special reason. The reason may be that the rules applying to it are significantly different from the rules applying to all the other components of the Tabernacle. Whereas the parts of the Tabernacle which were suitable for use in the eventual Temple were permitted to be used there, this was not the case with the golden altar. This, in spite of the fact that the golden altar was only used for minute amounts of incense twice daily as compared to the Table and the Lampstand which were used far more during the over four hundred years which elapsed between the building of the Tabernacle and the building of the Temple. The original Table made for the Tabernacle in the days of Moses as well as the Menorah made for the Tabernacle were superior to the ten Tables and ten Lampstands constructed by Solomon for his Temple.

4. SEFORNO – SHOWING HONOR TO GOD

ולא הוזכר זה המזבח עם שאר הכלים בפרשת תרומה, כי לא היתה הכונה בו להשכין האל יתברך בתוכנו, כמו שהיה הענין בשאר הכלים, כאמרו ושכנתי בתוכם, ככל אשר אני מראה אותך את תבנית המשכן ואת תבנית כל כליו (לעיל כה, ח - ט), גם לא היה ענינו להוריד מראה כבודו בבית, כענין מעשה הקרבנות, כאמרו ונועדתי שמה לבני ישראל (שם כט, מג) וכן העיד משה רבינו באמרו זה הדבר אשר צוה ה' תעשו, וירא אליכם כבוד ה' (ויקרא ט, ו). אבל היה ענין זה המזבח לכבד את האל יתברך אחרי בואו לקבל ברצון עבודת עמו בקרבנות הבקר והערב, ולשחר פניו במנחת קטרת, על דרך הבו לה' כבוד שמו, שאו מנחה ובאו לפניו (דהיי"א טז, כט):

The reason that this altar has not been mentioned together with all the other sanctuary vessels, details of which the Torah described in Parshat Terumah, is that this altar was not intended to ensure that the Shechinah made its permanent home among the Jewish people, as was the purpose of all the other furnishings in the Tabernacle. (compare how God defined this purpose in Ex. 25,8-9.) Its purpose was also not to attract the glory of the Lord into the Tabernacle, as was the purpose of all the sacrifices burnt-offering, gift offerings, etc. Concerning God's response to those offerings we see (Ex. 29,43), "and there I will meet with the Children of Israel." Moses himself had confirmed that this was the purpose of the furnishings, etc., in the Tabernacle when he said: (Lev. 9,6) "and as a result the glory of God will become manifest to you." The sole purpose of the golden altar was to honor God after He had accepted our service with goodwill mornings and evenings. We used this (altar) as a means to welcome His presence by presenting the incense. We find that Chronicles I 16,29 expresses this thought, David saying: "Ascribe to God the glory of His name!"

5. KLI YAKAR – SACRIFICE FOR THE SOUL

כפי הנראה שב' מזבחות אלו נערכו שניהם לכפר על הנפש החוטאת כי מזבח הנחושת בא לכפר על חלקי החומר והגוף הנגוף באבן החטא, ועליו מקריבים הבעלי חיים הבאים תמורתו כי יש להם דמיון אל חומר האדם ותמונת המזבח יוכיח כי זאת קומתו דמתה לקומת אדם בינוני ג' אמות, וכן הבהמות הנקריבים דומים אל נפש הבהמית שבאדם נפש תמורת נפש כי מטעם זה נאמר במנחת עני ונפש כי תקריב (ויקרא ב א) כי אין בידו להקריב נפש הבהמה תמורת נפשו והוא מביא מנחת סולת על כן אמר הכתוב ונפש מעלה אני עליו כאילו הקריב נפשו.

אבל מ"מ גם הנשמה צריכה כפרה, אחרי אשר הוטמאה בגוף הנגוף הזה ואינה מתכפרת בנפש הבהמה כי אין דמיון זה לזה, כי רוח בני אדם עולה למעלה ורוח הבהמה יורדת למטה (קהלת ג כא) ואיך תהיה נפש הבהמה הכלה ונפסד תמורה לנשמת אדם הקיימת לנצח, ע"כ צוה אל חי לעשות מזבח הקטרת, המעלה עשן וריח ניחוח לה' לכפר על רוח בני האדם העולה היא למעלה כעשן הקטורת והיא גם היא מקוטרת מור ולבונה (שיר ג ו) של מעשים טובים.

6. HAAMEK DAVAR – THE SYMBOLISM OF KINDNESS

הנה הפלא ידוע במפרשים ראשונים למאי נתאחר מעשה זה המזבח שבהיכל לאחר כל המעשים והרי מקום פרשה זו היה בפר' תרומה... והנראה להקדים דכמו שמצינו ביומא ... דמ"ד דקטרת מכפרת על לשה"ר שהוא עון החמור בין אדם לחבירו, כך עיקר תועלת קטורת להעלות זכרון של מעשה גמ"ח, דגמ"ח עצמה נמשל לבשמים ... ומש"ה קטורת היא המעלת זכרונה ביחוד. ויסוד ראייה לזה הוא ביומא ... אמר רבי חייא בר אבין אמר רבי יהושע בן קרחה סח לי זקן אחד פעם אחת הלכתי לשילה והרחתי ריח קטורת מבין כותליה. והוא מאמר תמוה למה הריח בשילה יותר מבירושלים שהקטירו בה יותר משמונה מאות שנה? ובשילה לא היה אלא שלש מאות שנה? אלא בשביל שיסוד ירושלים היה בקדושת התורה, כדכתיב "כי מציון תצא תורה" וגו'

משא"כ בשילה שהיה בשבט יוסף לא היה מעולם רוב תורה עד שאפילו הכהנים שבמשכן לא היו לומדים הרבה כמבואר בברכות פ"א שלא ידעו דשחיטה כשרה בזר. וכל יסוד קדושת משכן שילה עמד בזכות גמ"ח שרבה בשבט יוסף. ... הא מיהא למדנו שקטרת מעלת זכרון ישראל בגמ"ח. ... והנה כמו מצות שבין אדם לשמים מוגבלות ע"פ התורה וחקותיה בזמן ובאופן המעשה כך היה הרצוי דמים שעל המזבח מוגבל כל קרבן כמה הזאות וזריקות ומתנות. וכמו גמ"ח אין לו שיעור וגבול כך קטורת אין לו שיעור כמה להקטיר. וחכמים הוא שנתנו שיעור פרס בשחרית ופרס בין הערבים. מעתה מבואר הטעם שמובדל ענין מזבח הפנימי משארי כלים שבהיכל שהיו סמוכים לארון מקור כח התורה משא"כ מזבח הפנימי שלא רבו בו חקי התורה ולא באה לעמוד לפני הפרכת והעדות כ"א לחזק ולתמוך בה כח תורה שבע"פ ע"י גמ"ח כאשר יבואר.

7. MEI HASHILOACH – EVERYTHING IS IN THE HANDS OF HEAVEN

הנה כל הכלים נאמרו בפי' תרומה חוץ ממזבח הזהב מטעם דאיתא בזה"ק (במדבר קנ"א:) כי קטורת היא קטירא דכלא, היינו שמרמז כי כל הדברים הנעשים אף בעוה"ז הכל מקושר ברצון הש"י ובלתי רצונו לא יעשה שום דבר, ומזה יכול האדם לפשוט לו לבא ח"ו לידי קלות ראש מאחר שכל הנעשה הוא בידי שמים, ע"כ לא נאמר המזבח בפי' תרומה, רק אחר שנאמרו בגדי כהונה בפי' תצוה המורים על גודל היראה ושמירה מחמדת עוה"ז כמבואר בגמ' (ערכין ט"ז.) כתונת מכפר על שפיכת דמים, וכן כלם. שהכהן פעל ע"י בגדיו בלב כל אחד מישראל יראה גדולה, ואחר שהכניס הכהן יראה בלב ישראל אז נמצא יכולת לקבל השמחה והאהבה הבאה מכח הקטורת.

8. KEDUSHAT LEVI

והנראה, כי כאן צוה הקדוש ברוך הוא לעשות את אהרן כהן גדול ולעשות לו בגדי קודש בגדי כהונה ושמא חס ושלוש יהיה קטרוג על זה כאשר היה בסוף מחלוקת קרח על כהונה של אהרן לכך צוה הקדוש ברוך הוא אחר שנמשך אהרן בכהונה לעשות מזבח מקטר קטורת ועל ידי הקטורת הוברר כי זה הצווי מהקדוש ברוך הוא שאהרן יהיה כהן גדול כאשר היה באמת בסוף מחלוקת קרח בקטורת וקל להבין:

I believe that at this point, after God (through Moses) had appointed Aaron and sons as priests, there might have been a challenge to Aaron's appointment, as indeed we find later in Parshat Korach. If the command to build the golden altar for the burning of incense was commanded only after Aaron's appointment, however, God hoped that it would become clear to the people that the appointment had not been at the instigation of Moses, but was the result of instructions Moses had received from God – as indeed became evident during the Korach controversy with incense, and this is simple to understand.